

Vergaderjaar 1991-1992

22 337

Wijziging van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf en de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen in verband met de richtlijn 90/618/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 8 november 1990

Nr. 5

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 11 december 1991

De vaste Commissie voor financiën¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer van haar voorlopige bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel. Zij wensten over het ingediende wetsvoorstel de navolgende vragen en opmerkingen te plaatsen.

De leden van de PvdA-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel.

Zij constateerden dat het voorstel buitengewoon helder wordt toegelicht – hier begint zich een prijzenswaardige traditie in de verzekeringswetgeving te vormen – en zij hadden nog maar zeer weinig te vragen.

Zij onderschreven het wetsvoorstel en de gemaakte keuzen voor een nationale invulling van facultatieve bepalingen.

De leden van de PvdA-fractie hadden vastgesteld dat de te verwerken EG-richtlijn dateert van 8 november 1990 en dat de nationale wetgeving daaraan uiterlijk op 20 mei 1992 dient te zijn aangepast en dat deze aanpassing uiterlijk op 20 november 1992 in werking moet treden. Zij namen aan dat dit wetsvoorstel binnen de vijf maanden die nog resteren nog wel voldoende snel parlementair behandeld kan worden, maar vroegen toch waarom ongeveer een jaar tussen vaststelling van de richtlijn en indiening van het wetsvoorstel moest verstrijken.

Wanneer is het wetsvoorstel aan de Raad van State voorgelegd en wanneer heeft de Raad zijn blanco advies uitgebracht? Zij vroegen voorts waarom het wetsvoorstel niet voorziet in een vaste datum van inwerkingtreding conform de EG-richtlijn, in plaats van de voorgestelde inwerkingtreding bij KB. Welke ingangsdatum heeft de regering voor ogen?

De leden van de PvdA-fractie vroegen de regering voorts in te gaan op de inhoud van de adviezen en eventuele amendementen van het Europese Parlement over de richtlijn en op de manier waarop deze in de besluitvorming van de Raad van ministers is meegewogen.

¹ Samenstelling:

Leden: Van Houwelingen (CDA), Schutte (GVP), De Korte (VVD), Tommel (D66), Linschoten (VVD), voorzitter, Paulis (CDA), Van Rey (VVD), Vermeend (PvdA), Brouwer (Groen Links), G. H. Terpstra (CDA), Melkert (PvdA), ondervoorzitter, Smits (CDA), Reitsma (CDA), Vreugdenhil (CDA), Vriens-Auerbach (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Van der Vaart (PvdA), G. de Jong (CDA), Ybema (D66), A. de Jong (PvdA), Kersten (PvdA), Van Heemst (PvdA) en R. van Middelkoop (PvdA).

Plv. leden: Leers (CDA), Van Dis (SGP), Van Erp (VVD), Groenman (D66), Weisglas (VVD), Gerritse (CDA), Van Hoof (VVD), Schoots (PvdA), Rosenmöller (Groen Links), Hillen (CDA), Van Traa (PvdA), Wolters (CDA), Van de Camp (CDA), Schartman (CDA), Van der Hoeven (CDA), Van Zijl (PvdA), Verspaget (PvdA), Van Iersel (CDA), Wolffensperger (D66), Vacature PvdA, Van Otterloo (PvdA), Leerling (RPF) en Van Nieuwenhoven (PvdA).

De leden van de PvdA-fractie merkten op dat de thans nieuw op te nemen bepalingen de wet weer verder verwijderden van een pure toezichtswet. Zij hadden reeds bij eerdere gelegenheden gevraagd of het woord «toezicht» niet beter uit de naam van de wet kan worden geschrapt en zij vonden in dit wetsvoorstel nieuwe argumenten om daar toe over te gaan. Wil de regering dit overwegen en haar reactie geven?

De leden van de VVD-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel. Zij stelden vast, dat als een van de belangrijkste aspecten kan worden aangemerkt dat de Nederlandse WAM-markt toegankelijk wordt gemaakt voor buitenlandse dienstverrichtende verzekeraars. Deze leden beklemtoonden dat de Wet toezicht verzekeringsbedrijf en de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen op 20 mei 1992 aan de richtlijn dienen te zijn aangepast. Zij vernamen graag met welke voortvarendheid de overige Lid-Staten zijn begonnen met de wijziging van hun nationale wetgeving. Uit het feit dat de Raad van State heeft volstaan met een blanco advies leidden de leden van de VVD-fractie af dat aan de uitvoering van de richtlijn in dit wetsvoorstel op een evenwichtige wijze vorm is gegeven.

2. Tweede richtlijn schadeverzekering

De leden van de VVD-fractie vroegen welke andere branches naast die van de Aansprakelijkheid motorrijtuigen in eerste instantie van de bepalingen inzake dienstverrichting in de tweede richtlijn schadeverzekering zijn uitgezonderd. In dit kader wensten zij te vernemen wanneer hiervoor richtlijnen tegemoet kunnen worden gezien en of voor deze verzekeringen in alle Lid-Staten het verbod op dienstverlening is gehandhaafd.

3. Eerste, tweede en derde WAM-richtlijn

In Nederland bestaat reeds een Waarborgfonds Motorverkeer aldus de leden van de CDA-fractie. De eerste en de tweede WAM-richtlijn schrijven ondermeer voor dat in alle EG-lidstaten een waarborgfonds, dat tot taak heeft schade te vergoeden veroorzaakt door niet-geïdentificeerde motorrijtuigen of door motorrijtuigen waarvoor niet aan de verzekeringsplicht is voldaan, wordt geïntroduceerd.

Kan een overzicht worden gegeven in welke lidstaten reeds een waarborgfonds aanwezig is en wat de stand van zaken is van de introductie van het waarborgfonds in die EG-lidstaten die zo'n fonds nog niet kennen.

De derde WAM-richtlijn die op 14 mei 1990 is vastgesteld, verplicht de Lid-Staten er zorg voor te dragen dat benadeelden onverwijld de verzekeraar kunnen traceren die de aansprakelijkheid heeft gedekt met betrekking tot het bij het ongeval betrokken motorrijtuig. In Nederland is dit reeds mogelijk via het Centraal register WAM. Verzekeraars zijn verplicht het sluiten en beëindigen van een WAM-verzekering met betrekking tot kentekenplichtige voertuigen te melden aan de Rijksdienst. Geldt deze verplichting straks ook voor buitenlandse WAM-verzekeraars die thans nog niet op de Nederlandse markt opereren? Indien onverhoopt een dergelijke verzekeraar verzuimd heeft de verzekering te melden bij de Rijksdienst welk verhaalsrecht heeft de verzekeringnemer dan? Indien in een dergelijke situatie een conflict ontstaat, kan de verzekeringnemer zich dan wenden tot de Nederlandse rechter of zijn situaties denkbaar dat een procedure moet worden aanhankelijk gemaakt in het land van vestiging van de verzekeraar?

De leden van de PvdA-fractie vroegen waarom het wetsvoorstel waarmee de derde WAM-richtlijn moet worden geïmplementeerd, nog op zich laat wachten? Wat is de huidige stand van zaken? Deze derde richtlijn is ruim eerder vastgesteld dan de richtlijn die het onderhavige wetsvoorstel implementeert (op 14 mei 1990) en bovendien eenvoudiger, zodat een andere volgorde van indiening van de wetsvoorstellen logischer was geweest. Wat is de essentie van de in het nog in te dienen WAM-wetsvoorstel neer te leggen bepalingen?

Wanneer is indiening van dit wetsvoorstel en van het wetsvoorstel in verband met de tweede richtlijn levensverzekering bij de Kamer te verwachten?

4. Doel en inhoud van de richtlijn

Met instemming stelden de leden van de VVD-fractie vast dat het in de tweede richtlijn schadeverzekering geïntroduceerde onderscheid tussen grote risico's en massa-risico's door de richtlijn ook van toepassing wordt verklaard op WAM-verzekeringen. Deze leden waren geïnteresseerd in het moment waarop bij massarisico's de Lid-Staten geen goedkeuring of systematische mededeling meer mogen eisen van de algemene en bijzondere verzekeringsvoorwaarden en van de tarieven en vroegen de regering hierover duidelijkheid te verschaffen.

De memorie van toelichting vermeldt, zo merkten de leden van de CDA-fractie op, dat de richtlijn van de dienstverrichtende WAM-verzekeraars eist dat zij toetreden tot het Nederlands Bureau der Motorrijtuigenverzekeraars en het Waarborgfonds in de Lid-Staat van de dienstverrichting. Zij moeten, zo wordt in de memorie van toelichting gesteld, op gelijke grondslag als in de Lid-Staat van dienstverrichting gevestigde verzekeraars financieel bijdragen aan deze instellingen, in verhouding tot het premie-inkomen of het aantal in de Lid-Staat van dienstverrichting gedekte risico's. De vraag van de leden van de CDA-fractie was op welke wijze dit kan worden gecontroleerd. Voorts vroegen zij een verheldering op de verplichting van de Verzekeringkamer om de hier te lande gevestigde verzekeraars in dienstverlening geboekte premie mee te delen aan de toezichthouder van de Lid-Staat van dienstverrichting, gespecificeerd naar branchegroep. Op welke wijze verkrijgt de Verzekeringkamer deze informatie?

De leden van de CDA-fractie hadden met waardering kennis genomen van het voorstel van Nederland om in de richtlijn de mogelijkheid op te nemen tot uitbreiding van de notificatieprocedure met een verklaring van toetreding tot het bureau en waarborgfonds en een mededeling van naam en adres van de schade-afhandelaar. Betekent dit, zo vroegen de leden van de CDA-fractie, dat dit aan de verzekeringnemer voor het afsluiten van het contract nadrukkelijk bekend wordt gemaakt?

De leden van de PvdA-fractie vroegen of de regering kan toelichten waarom zij aanvankelijk geen voorstander was van de thans te verwerken reciprociteitsbepalingen. Dat deze kunnen leiden tot het verhinderen van de toegang tot de markt van de Gemeenschap, zoals in de memorie van toelichting wordt gesteld, is geen argument, maar een feitelijke beschrijving van de werking van reciprociteitsbeleid; maar waarom is dat in de onderhavige gevallen slecht?

Weinig gelukkig toonden deze leden zich met de mededeling dat Nederland uiteindelijk kan instemmen met de reciprociteitsbepalingen omdat de maatregelen die daaruit zouden kunnen voortvloeien, alleen getroffen kunnen worden indien het nog op te richten Comité voor het verzekeringswezen, dat wil zeggen de Lid-Staten, er zijn zegen aan geeft. Dit achtten zij weer een nieuwe en ongewenste loot.

De leden van de PvdA-fractie vroegen of is, dan wel kan worden, nagegaan of de wijze van implementatie de instemming van de Europese Commissie heeft, en tot welk oordeel dit heeft geleid.

De leden van de CDA-fractie stelden vast dat de commissie voornemens is om in het kader van de onderhavige richtlijn en wetgeving een Comité voor het verzekeringswezen op te richten. Wanneer zal dit Comité geëffectueerd worden, wat zullen zijn bevoegdheden zijn en op welke wijze, dat wil zeggen uit welke disciplines zal het comité worden samengesteld? Zullen in dit Comité ook representanten uit de verzekeringswereld worden opgenomen?

7. Gevolgen voor benadeelden, verzekeringnemers, gemoedsbezwaarden en verzekeraars

De leden van de VVD-fractie lazen in de memorie van toelichting dat het op korte termijn niet te verwachten valt dat de dienstverrichting naar Nederland voor de massarisico's een grote vlucht zal nemen en dat de toeneming van concurrentie beperkt zal zijn. In dit verband stelden zij een overzicht op prijs waarin per Lid-Staat de wa- en de cascopremie voor motorrijtuigen zijn weergegeven.

8. Gevolgen voor Waarborgfonds Motorverkeer, Nederlands Bureau der Motorrijtuigenverzekeraars, de Rijksdienst voor het Wegverkeer en de Verzekeringkamer

Dienstverrichtende verzekeraars zullen van aanvang af zijn aangesloten bij het Nederlands bureau der Motorrijtuigenverzekeraars. Ingevolge de richtlijn mogen slechts bijdragen geheven worden, berekend op basis van premie-inkomen of aantal verzekerde voertuigen in de Lid-Staat van de dienstverrichting. De leden van de CDA-fractie vroegen op welke wijze is gewaarborgd dat het Nederlands bureau correcte gegevens krijgt.

De voorzitter van de commissie,
Linschoten

De griffier van de commissie,
De Gier